

Lukuvuosisuunnitelman 2023-2024 liite (21.8.2023 johtokunta)

Suunnitelma opiskelijoiden suojaamiseksi väkivallalta, kiusaamiselta ja häirinnältä

Opiskelijalla on oikeus turvalliseen opiskeluympäristöön. Koulutuksen järjestäjää veloitetaan laatimaan suunnitelma opiskelijoiden suojaamiseksi väkivallalta, kiusaamiselta ja häirinnältä koulussa. Pahoinpitely on rikos ja toisen solvaaminen tai herjaaminen on säädetty rangaistavaksi teoksi.

Arkadian yhteislyseossa kohdellaan kaikkia opiskelijoita ja henkilökuntaa yhdenvertaisesti riippumatta henkilön sukupuolesta, iästä, etnisestä alkuperästä, uskonnosta tai vakaumuksesta, mielipiteestä, terveydentilasta, vammaisuudesta tai seksuaalisesta suuntautumisesta.

Kiusaamisen ja häirinnän määrittely

Kiusaaminen on henkistä tai fyysistä väkivaltaa. Kiusaaminen voi täyttää rikoksen tunnusmerkit. Kiusaamisella tarkoitetaan, että yksittäiselle opiskelijalle aiheutetaan toistuvasti pahaa mieltä. Kiusaaminen voi olla esimerkiksi selän takana pahan puhumista, ilkeiden juorujen tai valheiden levittämistä, tönimistä, lyömistä, ulkopuolelle jättämistä, netissä tapahtuvaa loukkaamista tai väärin tietojen levittämistä, ilkeiden tai uhkaavien tekstiviestien tai sähköpostien lähettämistä tai mitä tahansa toimintaa, joka vahingoittaa tai loukkaa toista. Kiusaaminen voi tapahtua myös sosiaalisessa mediassa.

Häirinnäksi määritellään tilanne, jossa luodaan esimerkiksi seksuaaliseen suuntautumiseen, alkuperään, vammaisuuteen tai muuhun tasa-arvo- tai yhdenvertaisuuslaissa säädettyyn syrjäntäperusteeseen liittyvä toista henkilöä halventava, nöyryyttävä, uhkaava, vihamielinen tai hyökkäävä ilmapiiri.

Kiusaamisen ja häirinnän ennaltaehkäisy

Opiskelijan suojaamista väkivallalta, kiusaamiselta ja häirinnältä käsitellään opiskelijoiden kanssa esimerkiksi ryhmänohjaajan tuokiossa. Kiusaamisen ennaltaehkäisemiseksi opiskelijoille annetaan tietoa kiusaamisesta, sen muodoista ja seurauksista. Opiskelijoille kerrotaan kiusaamiseen liittyvistä ryhmämekanismista ja -rooleista: siitä, miten helposti opiskelijat tulevat menneeksi mukaan kiusaamiseen ja edesauttaneeksi sen jatkumista, vaikka eivät lainkaan hyväksy kiusaamista.

Ryhmänohjaustuokiossa ensimmäisen ja toisen vuoden opiskelijoille tehdään kysely kerran lukuvuodessa. Tarvittaessa kysely tehdään myös kolmannen vuoden opiskelijoille. Ensimmäisen vuoden opiskelijoilta kysytään terveystarkastuksessa kiusaamisesta, ja aihetta käsitellään terveystiedon oppitunneilla.

Opiskelijoiden ja huoltajien on tärkeää ilmoittaa häirinnästä, kiusaamisesta, syrjinnästä tai väkivallasta ryhmänohjaajalle, aineenopettajalle, rehtorille, psykologille, terveydenhoitajalle tai kuraattorille. Opettajan tai rehtorin tulee ilmoittaa tietoonsa tulleesta oppimisympäristössä tai koulumatkalla tapahtuneesta häirinnästä, kiusaamisesta, syrjinnästä tai väkivallasta niistä epäillyn ja niiden kohteena olevan opiskelijan huoltajalle tai muulle lailliselle edustajalle. Tiedon saanut huolehtii, että tukea tarvitseva opiskelija (teon kohde ja tekijä) ohjataan opiskeluhuollonpalveluihin.

Tutor-opiskelijoiden koulutuksessa käsitellään myös kiusaamista. Ryhmänohjaajan haastatteluisissa kysytään kiusaamisesta ja aiheesta tiedotetaan opettajia vuosittain. Henkilökunnan pitää tuntea *Suunnitelma opiskelijan suojaamiseksi väkivallalta, kiusaamiselta ja häirinnältä*. Mahdollisuuksien mukaan opettajille järjestetään myös koulutusta.

Kiusaamistapausten ja häirintätapausten käsittely

Jokainen esille tuotu kiusaamistapaus on tutkittava huolellisesti ja aloitettava selvitys mahdollisimman nopeasti. Kaikkia osapuolia on kuultava. Prosessilla tavoitellaan positiivista muutosta ja väärinymmärrysten oikaisemista sekä haetaan ymmärrystä toisen kunnioittamisesta ja vuorovaikutuksesta. Alle 18-vuotiaiden opiskelijoiden huoltajiin tai muihin laillisiin edustajiin ollaan yhteydessä ja tehdään aktiivisesti yhteistyötä. Lisäksi tehdään matalalla kynnyksellä yhteistyötä viranomaisten kanssa (poliisi ja/tai sosiaalitoimi). Kaikille osapuolille tarjotaan myös tarvittaessa opiskelijahuollollista yksilötukea.

Toimintamalli:

- Tilanteeseen puututaan heti. Ryhmänohjaaja / tilanteessa ollut henkilöstön jäsen / tiedon saanut selvittelee tilannetta asianosaisten kanssa ja on yhteydessä huoltajiin (tai lailliseen edustajaan)
- Ryhmänohjaaja / tilanteessa ollut henkilöstön jäsen tiedottaa asiasta rehtoria ja on tarpeen mukaan yhteydessä opiskeluhuollon toimijoihin
- Tilannetta seurataan lukiolla sovitulla tavalla